

Spolufinancováno
Evropskou unií

Závěrečná zpráva z realizace poradenského programu města Moravská Třebová Poradenský program 4

Základy politiky sociálního a dostupného bydlení

Tento materiál vznikl v rámci realizace projektu „Rozvoj systémů pro sociální začleňování“ r. č. projektu CZ.03.02.02/00/22_004/0000366.

Obsah

ČÁST 1	3
INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN	3
OBDOBÍ REALIZACE	3
ZÁKLADNÍ ÚDAJE O LOKALITĚ	3
ANOTACE PROGRAMU	3
VÝCHODISKA VÝBĚRU PORADENSKÉHO PROGRAMU A ZÁKLADNÍ POPIS PROBLÉMŮ A JEJICH PŘÍČIN, KTERÉ MÁ PROGRAM ZA CÍL ŘEŠIT	4
CÍLE PORADENSKÉHO PROGRAMU	6
PŘEDPOKLÁDANÝ HARMONOGRAM REALIZACE.....	7
POPIS VÝSTUPŮ PROGRAMU	9
POPIS VÝCHOZÍHO STAVU LOKALITY V KONTEXTU PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	9
ČÁST 2	11
PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU	11
ČÁST 3	20
VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU	20
VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ	20
VYHODNOCENÍ NAPLNĚNÍ VÝSTUPŮ A CÍLŮ PROGRAMU	21
VYHODNOCENÍ A SHRNUTÍ CELKOVÉHO PŘÍNOSU PROGRAMU NA LOKALITU, DLE ZÁVĚREČNÉHO POSOUZENÍ NAPLŇOVÁNÍ KRITÉRIÍ SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ DANÉHO PROGRAMU	22
SEZNAM ZKRATEK	23

ČÁST 1

INFORMACE O NASTAVENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU A LOKALITĚ, NA NÍŽ JE PROGRAM ZACÍLEN

Období realizace

Květen 2023–prosinec 2024

Základní údaje o lokalitě

Město Moravská Třebová se nachází ve východní části Pardubického kraje, přibližně 80 km jihovýchodně od krajského města Pardubic a v bezprostřední blízkosti hranic Olomouckého kraje. Je správním centrem ORP, které zahrnuje 33 obcí s celkovými 26 352 obyvateli³, z toho k 31. 12. 2016 činil počet obyvatel samotného města 10 224 osob. Moravská Třebová leží na regionální železniční trati spojující Českou Třebovou a Chornice a na důležité vnitrostátní silnici č. 442, vedoucí z Mohelnice do Hradce Králové.

Na území obce se nachází přibližně 4750 bytů, z tohoto počtu je asi 570, tedy přibližně 12 % bytů neobydlených. Část z nich (cca 9 %) je využívána pro rekreaci, jinak se ovšem jedná vesměs o domy neobyvatelné, domy a byty s nevyjasněným vlastnictvím nebo dědictvím, domy v exekuci, domy a byty kde majitelé teprve čekají na nejvhodnější využití atd.

Anotace programu

Program reaguje na problém nedostupnosti bydlení, přičemž osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené, jsou tímto problémem výrazně ovlivněny. Zásadním problémem jsou nerovnosti v přístupu ke standardnímu stabilnímu bydlení pro osoby se ztíženým přístupem na trh s bydlením. V rámci mapování potřeb OSZ ve spolupráci s ÚC program identifikuje místní bariéry na trhu s bydlením, analyzuje a popisuje bytovou nouzi tak, aby podpora byla směřována efektivně a bránila vzniku sociálního vyloučení a prohlubování krize v bydlení, a dále popisuje cílové skupiny, které jsou vyčleňovány z trhu s bydlením. OSZ ve spolupráci s ÚC vytvoří základní systém podpory v oblasti bydlení ohroženým skupinám obyvatel, který bude obsahovat opatření směřující k vytvoření systému, ale také nastavení preventivních opatření ztráty bydlení. Dále OSZ přinese inspiraci z různých způsobů designu programů v bydlení, které budou určeny pro CS.

Východiska výběru poradenského programu a základní popis problémů a jejich příčin, které má program za cíl řešit

Volba a výběr poradenského programu, zaměřeného na oblast bydlení, vychází ze zájmu města zajistit udržitelný rozvoj města, který v oblasti bydlení reaguje na změny na trhu s bydlením, poptávku po městském bydlení a základní potřeby občanů města. Již v minulosti byla Moravská Třebová první obcí Pardubického kraje, která se přihlásila ke komplexnímu řešení sociálního vyloučení na svém území a prostřednictvím tzv. Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám vstoupila ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (Koncepte lepší dostupnosti bydlení, 2021). Již v minulosti tedy docházelo ve spolupráci s ASZ k mapování a analýze situace bytové politiky města, k definování hlavních problémů v oblasti bydlení a v rámci tvorby Plánu sociálního začleňování také k nastavení strategických cílů a konkrétních opatření, které by měly vést k postupnému rozvoji a adaptaci politiky sociálního a dostupného bydlení na území obce Moravská Třebová.

Hlavním východiskem pro výběr poradenského programu je podpora při rozvoji realizace aktivit směřujících k naplnění stanovených cílů v PSZ Moravská Třebová, 2022-2027, a jiných strategických dokumentů města, které povedou k prohloubení kvality již realizovaných opatření. Výběr zaměření poradenského programu dále vychází z následujících dat:

- Vysoký počet osob a rodin žijících v substandardní formě bydlení (především městská ubytovna a Františkánský klášter).
- Vysoký počet osob v akutní bytové nouzi.
- Vysoký počet neobsazených bytů ve městě.
- Zvyšující se nutnost aktivního řešení tématu bytové nouze OZP.
- Chybějící kapacity nájemního bydlení. Nízký počet bytů v městském bytovém fondu.
- 2/3 bytového fondu města ve vlastnictví „soukromníků“.
- Budoucnost KMB (viz.: Zákon o dostupném bydlení).

Dle analýzy z roku 2018 je na území obce celkem cca 4771 bytů, z čehož je **570 neobydlených**. Některé tyto byty jsou využívány pro rekreaci, jiné jsou neobyvatelné, nebo jejich majitelé cíleně nepřístupují k možnosti pronájmu z důvodu špatných zkušeností (Koncepte lepší dostupnosti bydlení, 2021). Co se týče přímo městského bytového fondu, situace rovněž není ideální. Město Moravská Třebová je totiž vlastníkem **291 bytů**. Od roku 2011 totiž došlo ke značnému úbytku bytů ve vlastnictví města (cca 100 bytových jednotek). Jelikož bytová výstavba v posledních 20 letech spíše stagnuje (docházelo pouze k výstavbě rodinných domů) na území obce chybí kapacity nájemního bydlení zejména v menších, ekonomicky dostupnějších bytech. Město přiděluje byty ve svém vlastnictví na základě potřebnosti (vyhodnocení sociální situace příslušnou komisí). Ročně dojde k přidělení 15–20 bytů. Žádostí je však evidováno každý rok cca 200. Dalším důležitým faktorem je také to, že téměř 2/3 bytového fondu města je ve vlastnictví osob ze soukromého sektoru.

Omezené kapacity bytového fondu tak způsobují, že osoby v bytové nouzi (např. sólo matky a důchodci) často žijí v bytech soukromníků, kteří do objektů neinvestují, a tyto domácnosti tak žijí v nevyhovujícím bydlení.

Dále pak osoby v akutní bytové nouzi, kterých je na území obce cca 115, využívají možnosti ubytování v městské ubytovně (cca 32 lidí) nebo v objektech Františkánů 8

(cca 60 lidí). Jelikož je ale městská ubytovna považována na tzv.: „špatnou adresu“, je její celková kapacita (42 lůžek) dlouhodobě nevyužívána. Obyvatelé ubytovny totiž nebyli v minulosti dostatečně chráněni před důsledky některých aspektů tzv. obchodu s chudobou nebo jiných patologických jevů. V Moravské Třebové je dále možnost ubytování v komerční ubytovně, o jejímž stavu ovšem nemají místní aktéři přehled. Dle informací PSZ by měla být obsazena především sezónními dělníky.

V obci je dále k dispozici služba azylového ubytování (Domov pro rodinu, z.s.) a pro obyvatele žijící v substandardních formách bydlení je zajištěna terénní sociální práce.

Cíle poradenského programu

Při stanovování cílů poradenského programu bylo zohledněno poskytování podpory projektu Podpora zabydlování v Moravské Třebové ze strany projektového týmu „Podpora sociálního bydlení a jeho systémové zavádění v ČR“ Ministerstva práce a sociálních věcí. Bylo dojednáno, že aktivity týkající se školení personálu asistence v bydlení, školení personálu KMB, sociální realitní činnosti a zejména systému evidence KMB zůstane v gesci MPSV.

Dlouhodobý cíl č. 1: Ubytovny nefungují jako dlouhodobé bydlení pro rodiny s dětmi

Specifický cíl 1.1: Do konce roku 2024 je stabilizována situace na městské ubytovně, která je využívána v souladu s novou koncepcí provozu.

Specifický cíl 1.2: Do konce roku 2023 je vytvořena PS bydlení s cílem vydefinovat roli ubytoven v systému krizového/dočasného bydlení, řešit stabilizaci bezpečnostní situace na ubytovnách a práci s osobami žijícími na ubytovnách v Moravské Třebové.

Specifický cíl 1.3: Do konce roku 2024 nebydlí na ubytovnách žádná rodina s dětmi.

Dlouhodobý cíl č. 2: Aktivní řešení prevence ztráty bydlení

Specifický cíl 2.1: Do konce roku 2024 je prevence ztráty bydlení v městských bytech metodicky i procesně ukotvena.

Specifický cíl 2.2: Do konce roku 2023 je nastaveno pravidelné scházení se PS bydlení s cílem řešit prevenci ztráty bydlení.

Specifický cíl 2.3: Do konce roku 2023 je vytvořena PS bydlení s podporou OZP s cílem řešit nedostupnost bydlení OZP.

Specifický cíl 2.4: Do konce roku 2024 je vytvořen plán řešení nedostupnosti bydlení OZP.

Předpokládaný harmonogram realizace

Harmonogram poradenského programu je rozdělen do mezi sebe se prolínajících tři fáze:

- **analytickou** (červen–prosinec 2023);
- **realizační** (srpen 2023–prosinec 2024);
- **závěrečné** (červenec–prosinec 2024).

Poradenský program je rozdělen do třech hlavních oblastí dle stanovených cílů programu. U každé oblasti je uvedena navržená forma/metoda, kterou bychom ji naplňovali. Složení tematických pracovních skupin bude předmětem domluvy. Není nezbytné, aby se každý aktér účastnil všech pracovních skupin. Popis programu je orientační, bude přihlíženo ke kapacitám a potřebám místních aktérů i potřebných expertů z ASZ.

Ubytovny nefungují jako dlouhodobé bydlení pro rodiny s dětmi			
Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Analýza	<ul style="list-style-type: none"> ● Mapování situace na ubytovnách v Moravské Třebové 	ASZ	Analytická
Pracovní skupina A	<ul style="list-style-type: none"> ● Definování role ubytoven s ohledem na cílové skupiny, novou roli ORP Moravská Třebová v připravovaném zákonu o podpoře v bydlení ● Příprava provozního řádu městské ubytovny ● Příprava strategie monitoringu a řešení stavu soukromých ubytoven ● Příprava strategie zabydlení rodin na ubytovnách do bytů 	Město / ASZ	Analytická / Realizační
Mikrotým (vedení města, odboru sociálních věcí a zdravotnictví a zástupců SKP centra, o.p.s.)	<ul style="list-style-type: none"> ● Monitoring soukromých ubytoven ● Jednání s vlastníkem 	Město	Realizační

Prevence ztráty bydlení

Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Pracovní skupina A/B	<ul style="list-style-type: none">• Konflikty v sousedském soužití – problémoví nájemníci• Prevence vzniku dluhů, včasné řešení dluhů• Proces zabydlování• Koordinace spolupráce jednotlivých aktérů• Budoucnost KMB• Prevence ztráty bydlení OZP• Práce s veřejností• Spolupráce s ÚP	Město / ASZ	Realizační

Dotační poradenství a podpora přípravy koncepce dostupného bydlení

Forma/metoda	Agenda/účel	Odpovědnost	Fáze
Mikrotým (vedení města, odboru sociálních věcí a zdravotnictví a zástupců SKP centra, o.p.s.) Individuální konzultace	<ul style="list-style-type: none">• Informování o připravovaných dotačních titulech• Zprostředkování zpětné vazby od obce k ministerstvu• Příprava projektů výstavby/výkupu/rekonstrukce bytů	Město, ASZ	Realizační

Popis výstupů programu

Výstupy PP se soustředí na analýzu nástrojů prevence ztráty bydlení.

Popis výchozího stavu lokality v kontextu plnění kritérií sociálního začleňování

Název kritéria: I. Bytový fond je využíván pro řešení sociálního vyloučení

Ukazatel

Obec umí **zabydlovat různorodé cílové skupiny** dle typologie ETHOS do obecního bytového fondu v nesegregovaných lokalitách nebo garantovaného bydlení na soukromém trhu s byty. Využívá různé přístupy podpory nájemníků testované v prostředí ČR, mj. Housing Led či více náročný Housing First. Obec dále provádí evaluaci systému zabydlování nebo má sjednanou třetí stranu k evaluaci systému zabydlování a udržení si bydlení prostřednictvím kvalitativních a kvantitativních výzkumných metod.

Obec má pro podporu nejzranitelnějších nájemníků vybudován multidisciplinární tým zajišťující např. psychologické, adiktologické, zdravotnické služby, či podporu peerů. Obec implementuje doporučení z evaluačních zpráv systému.

Popis výchozí situace v lokalitě (obec)

Částečně, aktuálně obec podporuje přidělováním bytů HF projekt SKP-centra. Zabydleno má být 15 bytů. Nejde zatím o systémový přístup. Evaluaci dělá SKP, město neevaluuje.

Ne, v SKP Existuje pozice peer pracovníka.

Název kritéria: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení

Ukazatel

Obec umí předávat informace o možnostech čerpání dávek na bydlení všem zranitelným cílovým skupinám. Má zaveden včasný reporting dluhů v obecním bydlení provázaný na poskytování sociální práce.

Obec rozvíjí segment prevence ztráty bydlení. Analyzuje příležitosti a bariéry při udržování

Popis výchozí situace v lokalitě (obec)

Ne, v lokalitě zvykově funguje práce s dluhy, ale není nikde popsána. město má zájem systém reportingu popsat.

Ne, město má zájem, nastavuje se spolupráce díky SKP projektu, ale nic není metodicky ukotveno.

domácností v bydlení, zavádí komplexní organizační procesy a zajišťuje personální kapacity s cílem udržení co nejvíce domácností ve standardním bydlení.	
Obec aktivně vykonává procesy prevence ztráty bydlení a metodicky prevenci ztráty bydlení řídí na základě domluvených postupů s dalšími aktéry. Tyto postupy jsou ukotveny v metodice prevence ztráty bydlení.	Ne, město má zájem, nastavuje se spolupráce díky SKP projektu, ale nic není metodicky ukotveno.
III. Na systému podpory v bydlení se koordinovaně podílejí relevantní aktéři v území	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec pro oblast bydlení organizuje pracovní skupinu s cílem nastavení dohod o spolupráci v území.	Částečně, v lokalitě probíhá nepravidelné setkávání k tématu se zástupci města a NNO ke konkrétním tématům.
Obce s rozšířenou působností dále zřizují kontaktní místo pro bydlení, které obyvatelům nabízí odborné poradenství s bydlením.	Ne, KMB funguje pod SKP-Centrem.
IV. Obec mapuje bytovou nouzi na svém území	
Ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec umí základně mapovat bytovou nouzi, zná odhad počtu osob v bytové nouzi dle kvalifikovaného odhadu např. místních aktérů.	Ano, bytová nouze byla zmapována v rámci koncepce bydlení.
Název kritéria: VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	
ukazatel	Popis výchozí situace v lokalitě (obec)
Obec umí realizovat ad hoc projekty na podporu bydlení (měkké i investiční) podle momentálních možností financování.	Ano, projekt SKP, který se realizuje s podporou města, příprava bytů v Olomoucké v rámci rozšíření dostupného bydlení.

ČÁST 2

PRŮBĚH REALIZACE PORADENSKÉHO PROGRAMU

Období	Název a typ realizovaných aktivit	Uveďte vazbu aktivity na plnění cíle či kritéria (číslo cíle či kritéria)	Stručný popis aktivity a jejího přínosu. Je-li to relevantní, uveďte konkrétní výstupy, či výsledky aktivity
červen 2023 až srpen 2023	Polostrukturované rozhovory s vedeními obcí a vedoucími relevantních odborů na téma investičních příležitostí do bydlení	Kritérium: VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	Na jaře 2023 bylo proveden sběr zájmu o investiční příležitosti pro výzvy z NPO na podporu nájemního bydlení. Cílem bylo zjistit motivaci obcí investovat v následujících letech do bytového fondu, včetně jejich priorit (výstavba, rekonstrukce, výkup). Dále se zjišťovaly také bariéry, se kterými obce při správě bytového fondu bojují a také jejich potenciál pro spolupráci s developery na investičních projektech. Výstupy ze sběru dat sloužily pro potřeby investičního poradenství v rámci PP a také pro centrální úroveň veřejné správy, v jejíž gesci je příprava nástrojů z NPO.
	Individuální konzultace	Dlouhodobý cíl 1 Dlouhodobý cíl 2 Kritérium: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové	V Červenci proběhlo v lokalitě několik individuálních jednání s členy PS Bydlení. Během jednání s tajemnicí města bylo zjištěno a domluveno následující: 1) Obec uvítá podporu ASZ při snaze optimalizovat situaci na městské ubytovně a při definování role ubytoven s ohledem na cílové skupiny a novou roli ORP Moravská Třebová v připravovaném zákonu o podpoře v bydlení. 2) ASZ dále vstoupí v rámci poradenského programu jako mediátor do jednání mezi sociálními pracovníky SKP centra a Odboru sociálních věcí při řešení

		<p>politiky</p>	<p>tématu: jaké cílové skupiny primárně zabydlovat do sociálních a městských bytů.</p> <p>3) Podpora ASZ bude také směřovat k vyřešení vznikajících konfliktů a problémového chování obyvatelů azylového domu v Moravské Třebové. LK se spojí s vedením azylového domu ke zjištění následujících bodů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Úspěšnost zabydlování ubytovaných osob do standardní formy bydlení. • Migrace podporovaných osob – regionální x nadregionální. • Ochota zapojit se do LP, PS Bydlení. • Jakým způsobem chtějí v rámci území pracovat s lidmi v bytové nouzi. • Zda plánují přípravu projektu na podporu přechodu do standardního bydlení, např. po vzoru AD Návrat Liberec. • Infrastruktury – v jakém je stavu x zájem o NPO. <p>4) V následujících měsících dále proběhne výzkumné šetření realizované formou rozhovorů se zapojenými aktéry ke zjištění aktuálního stavu realizované prevence ztráty bydlení, procesu zabydlování, sociální práce na ubytovně atd.</p> <p>Dále proběhlo jednání s vedoucím odboru investic a rozvoje města panem Matějkou, během kterého bylo domluveno, že Petr Matějka poskytne ASZ veškeré studie plánované výstavby. Jedná se o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Studie bytový dům Olomoucká – stavebník město Moravská Třebová 2) Studie řadové rodinné domy – stavebník Stavitelství Trunec 3) Studie bytové domy Jihozápad – stavebník enterie a.s. 4) Studie bytový dům Dukelská – stavební Metr2stav
--	--	-----------------	--

			<p>ASZ poté bude vedení odboru investic a rozvoje města pravidelně informovat o možných investičních a dotačních příležitostech.</p> <p>S vedoucí správy nemovitostí Technických služeb Moravské Třebové paní Renatou Suchou, proběhla prohlídka městské ubytovny a se zástupkyní SKP centra p. Polzerovou došlo k naplánování další spolupráce, k prohlídce projektových prostor, k zjištění aktuálních informací o realizovaném projektu (od 01.01.2023 zabydleno 5 městských bytů a 2 komerční byty) a k seznámení se s dalšími sociálními pracovníky SKP centra v Moravské Třebové.</p>
	Vzdělávání	<p>Kritérium:</p> <p>I. Bytový fond je využíván pro řešení sociálního vyloučení</p>	<p>Místní aktéři byli dne 18.07.2023 a 31.07.2023 pozváni online seminář: „Energetická chudoba, sociální inovace na MPSV a možnosti zapojení lokálních partnerů“ (10.08.2023) a na workshop "Základy místní (nejen) obecní solidarity pro osoby v bytové nouzi" (17.08.2023).</p> <p>Dne 28.08.2023 byli členové LP informováni o aktuálních dotačních příležitostech a aktualitách v oblasti podpory sociálního začleňování (výzvy, NPO atd.)</p>
	Analýza	Specifický cíl 2.1	<p>Kritérium:</p> <p>II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení</p>
<p>Komentář experta:</p> <p>Finální návrh PP byl odeslán aktérům zapojeným do jeho realizace 26.6. a následně byl schválen. Vyjednávání obsahu PP se prodloužilo zejména z důvodu změny LK v lokalitě na začátku roku.</p>			
září 2023 až	Analýza	Dlouhodobý cíl 2	<p>Během září, listopadu a prosince probíhaly rozhovory v rámci výzkumného šetření. Zjištěné informace budou zpracovány do výzkumnické zprávy, která bude sloužit jako podklad pro</p>
		Kritérium:	

prosinec 2024		II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení	plánovaná setkání PS Bydlení (PS A) a řešení zvolených témat: stabilizace situace na městské ubytovně, tvorba metodického postupu prevence ztráty bydlení, mediace při řešení toho, jakou cílovou skupinu zabydlovat do městských bytů.
	Pracovní skupina B	Dlouhodobý cíl 2	Dne 17.10.2023 proběhlo v Moravské Třebové setkání PS pro rozvoj bydlení v ORP Moravská Třebová v rámci integrovaného přístupu k HSOÚ, kterého se za ASZ (z důvodu nemoci LK) účastnil expert pro oblast bydlení Daniel Vališ.
		Kritérium: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	Z tohoto setkání následně vyplynula potřeba podpory ze strany ASZ s vytvořením a realizací průzkumu zaměřeného na zájem o bydlení mezi mladými. Během listopadu proto proběhnou interní i externí setkání k plánování realizace poptávky, jejíž součástí bude také poptávka Charity Moravské Třebové (viz: povědomí široké veřejnosti o možnostech zabydlování OZP). 23.11.2023 proběhlo 3. setkání PSPI v Moravské Třebové, na kterém byly aktérům mimo jiné (KA 01) shrnuty investiční a dotační příležitosti v oblasti bydlení (NPO, IROP) a poskytnuty materiály od expertů pro oblast bydlení (z důvodu dlouho plánovaného setkání PSPI se aktéři nemohli účastnit online semináře ASZ Investice do bydlení).
Vzdělávání		Dne 15.11.2023 proběhl online seminář: "Jak efektivně na strategické dokumenty v praxi", na který byli aktéři zvaní. Dne 22.11.2023 proběhl online seminář: "Preventivní a exitové programy pro sexuální pracovnice v oblasti zaměstnanosti", na který byli aktéři zvaní.	

Komentář experta:

V průběhu října bylo na MDT domluveno, že spolupráce na plnění cílů PP je "utlumena" do té doby, než proběhne výzkumné šetření, jehož výsledky jsou zásadní pro další postup. Z důvodu vytížení kapacit výzkumníků je však jeho realizace přesunuta na listopad 2023.

Město má nad rámec stanovených cílů PP zájem o výzkum zaměřený na zájem o bydlení mezi mladými. Konkrétně by se týkal středoškolských a vysokoškolských studentů, případně mladých lidí, kteří jsou po škole krátce v zaměstnání (všichni s vazbou na Moravskou Třebovou). Vedení města se zajímá to, jak bydlí,

jak by chtěli bydlet v nejbližších letech (kde bydlet, za jaké peníze, v jakém typu nemovitosti, v jakém právním vztahu...) atd. S distribucí dotazníků by byli nápomocní, ze strany ASZ by potřebovali pomoc s tvorbou dotazníků a s koncepcí celého výzkumu.

<p>Prosinec 2023</p> <p>až</p> <p>Březen 2024</p>	<p>Individuální konzultace</p>	<p>Dlouhodobý cíl 1</p> <p>Dlouhodobý cíl 2</p>	<p>Dne 07.02.2024 proběhlo online jednání s tajemnicí MěÚ Terezou Sísovou, panem místostarostou Václavem Dokoupilem, LK Adélou Brožkovou a expertkou odborného tématu bydlení Josefínou Schneiderovou. Cílem setkání bylo představit zástupcům vedení obce novou expertku odborných témat Josefínu Schneiderovou, která od února 2024 povede v obci poradenský program, dále pak projednat další směřování spolupráce ASZ a Moravské Třebové v rámci poradenského programu. V rámci setkání bylo domluveno, že 14.03.2024 proběhne PS bydlení, kde budou s partnery projednány výsledky výzkumného šetření a na základě zjištěných výsledků bude projednán a domluven cíl další spolupráce v návaznosti na nastavené cíle PP a Koncepce lepší dostupnosti bydlení.</p> <p>Obec nemá v plánu využít možnosti zapojit se do výzev IROP sociální bydlení. Od expertky odborných témat ale dostanou k dispozici shrnutí toho, jak lze výzvy IROP využít na rekonstrukce a v případě zájmu pak proběhne další jednání a domluva.</p> <p>V rámci setkání proběhla rekapitulace jednotlivých cílů PP, město aktuálně nemá zájem pracovat na specifickém cíli 2.3 a 2.4, problematiku bydlení OZP nevnímá jako prioritní.</p> <p>Dne 14.03.2024 proběhlo v Moravské Třebové setkání PS bydlení, jehož hlavním cílem bylo představit a prodiskutovat výsledky realizovaného výzkumného šetření (analýza systémů prevence ztráty bydlení).</p> <p>Všem přítomným aktérům byly podrobně představeny zpracované výsledky výzkumného šetření.</p> <p>Během diskuse nad získanými výsledky byly zároveň získány další potřebné informace vedoucí k pochopení celého kontextu realizované prevence ztráty bydlení na území Moravské Třebové. Tyto poznámky a připomínky proto budou zapracovány do</p>
		<p>Kritérium:</p> <p>I. Bytový fond je využíván pro řešení sociálního vyloučení</p> <p>II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení</p> <p>VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky</p>	

			<p>finální podoby Zprávy z výzkumného šetření během externího připomínkového procesu.</p> <p>Externí připomínkový proces bude probíhat během následujícího měsíce, kdy budou mít partneři v obci možnost získané výsledky i nadále upravovat, doplňovat a komentovat. Všechny tyto podněty poté budou zpracovány do finální podoby Zprávy z výzkumného šetření, která bude všem partnerům zaslána.</p> <p>Během jednání byla nadále partnerům představena možná podoba další spolupráce dle nastavených cílů poradenského programu (viz.: kapitola doporučení ASZ; Zpráva z výzkumného šetření). Během externího připomínkového procesu se tedy každý z partnerů vyjádří také k nabízené podpoře ze strany ASZ. Získané podněty pak budou během dubna 2024 projednány se zástupci vedení obce. Dojde tak nastavení další podoby spolupráce ASZ a Moravské Třebové v rámci poradenského programu.</p> <p>V rámci setkání se zástupci politické reprezentace vyplynulo, že město v průběhu podzimu zpracovalo ve spolupráci s neziskovou organizací metodiku pro práci na ubytovně a situace se značně zlepšila. V tuto chvíli proto nemají zájem čerpat podporu v rámci Dlouhodobého cíle 1. Bylo domluveno, že město poskytne metodiku práce na ubytovnách ke komentářům. Město byla rovněž nabídnuta podpora ze strany p. Řeháčka, který se v rámci ASZ specializuje na poradenství ohledně ubytoven, kterou město zatím nechce využít.</p>
	Analýza	Specifický cíl 1.1	<p>V lednu výzkumník Adam Bedřich pokračoval v realizaci výzkumného šetření. Nedařilo se mu ovšem získat relevantní data od zástupců bytového odboru a Technických služeb. Dokončení výzkumného šetření a zhotovení zprávy k připomínkování se předpokládá na konec února 2024.</p> <p>Během února V lokalitě dále probíhá sběr podkladů v rámci výzkumného šetření.</p>
		Kritérium: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení	
Vzdělávání	Specifický cíl 2.2		

		<p>Kritérium:</p> <p>VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky</p>	<p>Členové vedení obce i zástupci NNO byli dne 04. 01. 2024 zváni mailově i telefonicky na seminář "Veřejná podpora a projekty dostupného bydlení", který proběhl 18.01.2024 prezenčně i online. Dále byli zváni na online seminář „Strategické dokumenty v sociálním bydlení“, který proběhl 31.01.2024 online.</p> <p>Dne 07.02.2024 proběhl online Seminář pro žadatele - 101., 102., 115. a 116. výzva IROP Sociální bydlení II, na který byli spolupracující aktéři zváni.</p> <p>14.4. došlo také k pozvání partnerů na 1. setkání Platformy středně velkých měst, která se uskuteční 23.04.2024, a jejímž tématem bude představení nástroje KMB.</p>
--	--	--	---

Komentář experta:

Od ledna 2024 vedení poradenského programu za pozici experta odborných témat pro oblast bydlení přebírá Josefína Schneiderová po Danu Vališovi. Vzhledem k utlumení spolupráce v průběhu podzimu, kdy se čekalo na dokončení analýzy, se v rámci jednání znovu probírali cíle poradenského programu.

V průběhu ledna probíhalo informování zástupců vedení obce k projednání možnosti zapojit se do výzev IROP: Sociální bydlení, jejichž vyhlášení se plánuje na 31.01.2024, a o nichž jsou relevantní partneři v obci od listopadu 2023 pravidelně informováni. Město o účast ve výzvách aktuálně nemá zájem.

Duben 2024 až Květen 2024	Analýza	Specifický cíl 2	Během dubna 2024 probíhá v lokalitě připomínkový proces zprávy z realizované analýzy prevence ztráty bydlení v Moravské Třebové.
		Kritérium: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení	Po zapracování připomínek proběhne finální jednání se zástupci vedení obce (tajemnice p. Sísová a místostarosta pan Dokoupil) a následně PS bydlení, kde bude partnerům představen plán poradenského programu na následující měsíce s rozdělením rolí všech zapojených aktérů.
	Pracovní skupina B	VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	Během dubna 2024 dále probíhala v lokalitě interní jednání ohledně budoucnosti KMB a udržitelnosti aktivit realizovaných v rámci projektu Podpora zabydlování v Moravské Třebové.
			Dne 30.05.2024 se expertka odborných témat Josefína Schneiderová a LK Adéla Brožková účastnily v Moravské Třebové jednání, tzv.: Kulatého stolu k udržitelnosti aktivit realizovaných v rámci Podpora zabydlování v Moravské Třebové

			NNO SKP CENTRA. Na jednání došlo také k diskusi ohledně budoucnosti KMB.
	Individuální konzultace	Specifický cíl 2.1 Specifický cíl 2.2	Dne 15.05.2024 proběhlo jednání s tajemnicí MěÚ Terezou Sísovou, LK Adélou Brožkovou a expertkou odborného tématu bydlení Josefínou Schneiderovou. Cílem setkání bylo zpracovat finální připomínky vedení k zprávě z realizované analýzy prevence systému ztráty bydlení v Moravské Třebové.
Kritérium: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení		Během setkání bylo projednáno následující: Do zprávy z realizované analýzy prevence systému ztráty bydlení v Moravské Třebové byly zpracovány veškeré finální připomínky ze strany vedení obce. V rámci konzultace vyplynulo, že má město zájem řešit změnu pravidel přidělování sociálních bytů. Aktuálně město uvolnilo počet bytů pro projekt Housing First, který realizuje SKP Centrum, nejedná se však o systémový krok. 13.05.2024 proběhne PS bydlení, kde bude společně s partnery vytvořen plán poradenského programu na následující měsíce, včetně role a zapojení jednotlivých aktérů.	
Komentář experta:			
Vzhledem k pozastavení PP v průběhu podzimu a zdržení při sběru dat a zpracování analýzy nástrojů prevence ztráty bydlení se v lokalitě změnila některé zakázky směrem k podpoře.			
Město si samo zpracovalo metodiku k práci na ubytovně a situace se deeskalovala a není nyní vnímána jako prioritní k řešení. Město rovněž nechce pokračovat v práci na specifickém cíli 2.3 a 2.4, protože tematiku bydlení OZP vnímá jako okrajovou.			
V rámci setkávání se budeme dále zaměřovat na implementaci doporučení vycházejících z analýzy a podporu města v ukotvení systémových nástrojů v oblasti sociálního bydlení.			
červen	Pracovní skupina B	Specifický cíl 2.1	V červnu proběhlo setkání PS bydlení, kde se projednávala jednotlivá doporučení vzešlá z analýzy. Bylo smloueno, že se nadále budeme věnovat tématice obecního sociálního bydlení (v kontextu připravovaného zákona), tak, aby bylo udržitelné po

2024 až srpen 2024		Kritérium: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení	skončení projektu SKP. Dále budeme řešit tematiku krizových obecních bytů a krizových fondů.
	Individuální konzultace	Specifický cíl 2.1	V měsíci srpnu proběhla individuální konzultace tajemnicí MěÚ Terezou Sísovou a LK Adélou Brožkovou, v rámci schůzky byly představeny varianty, jak uchopit tematiku městských sociálních bytů, krizových fondů, krizových bytů a varianty obecních podporovaného bydlení dle připravovaného zákona.
Kritérium: II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení			

Komentář experta:

Na základě domluvy v průběhu léta docházelo ke sběru příkladů dobré praxe, aby mohli zástupci města zvážit, jak přistoupit k tématice sociálního bydlení. Rovněž docházelo ke sběru podkladů k tématice krizových fondů a krizových městských bytů.

Proběhla domluva, že tématu městských sociálních bytů se budeme věnovat dál v průběhu podzimu, až se vyjasní, zda a v jaké podobě bude fungovat zákon o podpoře v bydlení.

ČÁST 3

VYHODNOCENÍ PORADENSKÉHO PROGRAMU

Vyhodnocení plnění kritérií sociálního začleňování

Kritérium	Název ukazatele	Vyhodnocení závěrečného posunu v lokalitě
I. Bytový fond je využíván pro řešení sociálního vyloučení	Minimálně 10 zabydlených domácností spadajících do minimálně 3 z koncepčních kategorií ETHOS za poslední tři roky. Evaluační zpráva systému zabydlování včetně reflexe systému jeho obyvateli	Částečně, v lokalitě je realizován projekt SKP centra, do kterého město poskytlo byty. Probíhá diskuse o vytvoření kategorie sociálních bytů s jasnými pravidly. V rámci řešení udržitelnost projektu SKP Centra je také vedena diskuse s městem.
II. Obec zajišťuje systém prevence ztráty bydlení	Informační kampaň o dostupných dávkách na bydlení. Písemně zpracovaná pravidla reportingu dluhů v obecním bydlení.	Částečně, systém práce s dluhy byl zachycen v analýze nástrojů prevence ztráty bydlení, v rámci PS probíhá diskuse o zpracování pravidel.
	Systém prevence ztráty je implementován do agendy pracovníků orgánů samosprávy a jimi řízených a podporovaných organizací.	Částečně, v rámci analýzy prevence ztráty bydlení byla situace zmapována, PS projednává plán vytvoření metodiky prevence ztráty bydlení.
	Existence Metodiky zajišťování prevence ztráty bydlení, která je tvořena všemi aktéry a je schválena Radou města.	Částečně, v rámci analýzy prevence ztráty bydlení byla situace zmapována, PS projednává plán vytvoření metodiky prevence ztráty bydlení.
III. Na systému podpory v bydlení se koordinovaně podílejí relevantní aktéři v území	Ustavení pracovní skupiny, v níž jsou zastoupeni klíčoví aktéři ovlivňující podpůrné a řídicí	Ano, PS k tématice bydlení s relevantními aktéry se pravidelně setkává.

	procesy ukončování bytové nouze v obci. Zápisy ze zasedání min. 4x ročně	
	Je zřízeno kontaktní místo pro bydlení a obsazena pozice navigátora.	Ne, KMB realizuje SKP centrum, v rámci PS se projednávají změny spojené s případným schválením zákona o podpoře v bydlení.
IV. Obec mapuje bytovou nouzi na svém území	Zpráva o mapování bytové nouze	Ano.
VI. Obec dokáže zajistit zdroje pro financování bytové politiky	Minimálně jeden projekt podpory bydlení (v souladu s obsahem výzvy OPZ+) v libovolné fázi přípravy / realizace. Minimálně jeden investiční projekt navyšující počet obecních sociálních bytů v libovolné fázi přípravy / realizace	Ano, realizuje se projekt SKP, navýšení bytového fondu města v objektu Olomoucká by měla být podpořena z NPO. obec se odklonila od investic do sociálního bydlení, přiklání se k podpoře dostupného bydlení.

Vyhodnocení naplnění výstupů a cílů programu

Specifický cíl 1.1: Do konce roku 2024 je stabilizována situace na městské ubytovně, která je využívána v souladu s novou koncepcí provozu.

Specifický cíl 1.1 byl úspěšně naplněn. Město úspěšně stabilizovalo situaci na městské ubytovně a vypracovalo metodiku, která byla komentována ASZ.

Specifický cíl 1.2: Do konce roku 2023 je vytvořena PS bydlení s cílem vydefinovat roli ubytoven v systému krizového/dočasného bydlení, řešit stabilizaci bezpečnostní situace na ubytovnách a práci s osobami žijícími na ubytovnách v Moravské Třebové.

Pracovní skupina bydlení (PS bydlení) byla úspěšně vytvořena v průběhu roku 2023. Skupina zahrnuje klíčové zástupce z různých oblastí, kteří se aktivně podílejí na řešení problémů v oblasti bydlení.

Specifický cíl 1.3: Do konce roku 2024 nebydlí na ubytovnách žádná rodina s dětmi.

Cíl byl naplněn, na městské ubytovně nebydlí žádná rodina s dětmi.

Specifický cíl 2.1: Do konce roku 2024 je prevence ztráty bydlení v městských bytech metodicky i procesně ukotvena.

V rámci cíle byla úspěšně zpracována analýza zaměřená na prevenci ztráty bydlení v městských bytech. Analýza poskytla poznatky a doporučení týkající se aktuální situace a efektivity preventivních opatření.

Výstupy a doporučení z analýzy byly projednány na Pracovní skupině bydlení. Tato diskuse umožnila důkladné posouzení navržených opatření a jejich relevance pro místní podmínky a potřeby.

Město si na základě analýzy stanovilo prioritní cíle pro prevenci ztráty bydlení. Tyto cíle se zaměřují na klíčové oblasti, které je třeba řešit, aby se efektivně zabránilo ztrátě bydlení a podpořili obyvatelé městských bytů.

Specifický cíl 2.2: Do konce roku 2023 je nastaveno pravidelné scházení se PS bydlení s cílem řešit prevenci ztráty bydlení.

Byla vytvořena Pracovní skupina bydlení (PS bydlení). Skupina zahrnuje zástupce relevantních aktérů z lokality, což umožňuje komplexní přístup k problematice.

Na schůzkách PS bydlení se pravidelně řeší i tematika prevence ztráty bydlení. Skupina se zaměřuje na identifikaci rizikových faktorů, vývoj a implementaci preventivních opatření a monitorování situace.

Specifický cíl 2.3: Do konce roku 2023 je vytvořena PS bydlení s podporou OZP s cílem řešit nedostupnost bydlení OZP.

Město v průběhu programu identifikovalo cíl jako neaktuální, situace OZP není pro město prioritní, jedná se o malé množství osob.

Specifický cíl 2.4: Do konce roku 2024 je vytvořen plán řešení nedostupnosti bydlení OZP.

Město v průběhu programu identifikovalo cíl jako neaktuální, situace OZP není pro město prioritní, jedná se o malé množství osob.

Vyhodnocení a shrnutí celkového přínosu programu na lokalitu, dle závěrečného posouzení naplňování kritérií sociálního začleňování daného programu

U 4 ukazatelů došlo k posunu oproti výchozímu stavu, u 1 nastal částečný posun, 3 ukazatelé jsou bez posunu a bez zhoršení, 2 z nich nebyly součástí vlastní zakázky. Zbýlá kritéria nebyla součástí zakázky, a tedy ani cílů PP.

Seznam zkratk

Agentura, ASZ/ OSZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj ČR

KMB – Kontaktní místo pro bydlení

LK – lokální konzultant

MěÚ – městský úřad

NNO – nestátní nezisková organizace

NPO – Národní plán obnovy

OZP – osoby se zdravotním postižením

PS – pracovní skupina

SKP centrum – Služby podpory bydlení